

Kjell Arne Otterstad  
Falkangervegen 128  
5108 HORDVIK

Hordvik 26 oktober 2017

Til  
MASFJORDEN kommune  
Austfjordvegen 2724  
5981 Masfjordnes

Kopi  
Fylkesmannen i Hordaland  
Statens hus, Kaigaten 9  
5020 Bergen

## **Kommentar til Reguleringsplan for bru over Masfjorden i Masfjorden kommune.**

### **Plannavn Områdeplan for: Bru over Masfjorden Plan id: 1266-20140002**

**Undertegnede har lest og kommentert reguleringsplanen med tilhørende dokumenter, etter min mening er det mangler og svakheter i denne planen.**

#### **5.3 Topografi og landskapsform**

Broen er planlagt med tårnhøyde på 110 meter og de blir plassert i sjøkanten, dette vil gi en skjemmende og veldig «synlig» bro, den vil bli veldig dominerende i fjordlandskapet, tårnet vil rage høyt over Duesundøyen som har sitt høyeste punkt på 58 meter over havet.

*Landskapet er samansett av ei rekke fysiske komponentar forma av naturprosessar og av menneskeleg inngrep og aktivitet. Eit område sin landskapsverdi er sett saman av ein eller fleire landskapselement, som til dømes terrengformer, særøigne element i landskapet, landemerke og kulturhistoriske element. Ubrotne drag og liner i landskapet som strandline og horisont er døme på grunnleggande estetiske kvalitetar. Landskapet sin verdi vil i stor grad også vere knytt til opplevinga av det, både som fysisk og kulturelt landskap. Delar av kystlandskapet er visuelt meir sårbart enn andre og bør av den grunn takast særleg omsyn til. I eit ope urørt landskap kan sjølv små tiltak ruva i terrenget og vere med på å redusera området sine estetiske kvalitetar. Rettleiaren "Råd om landskap i kommunal planlegging i Hordaland" inneheld råd om korleis ein i planarbeid kan ta omsyn til landskap og medverke til at nye byggjetiltak og infrastruktur innordnar seg dei fysiske omgjevnadene.*

#### **Krav:**

**I forhold til det visuelle inntrykket, så er alternativ 2 og 3 å foretrekke.**

## 5.7 Kulturminne

På Sandnes er det to objekter innenfor planområdet, som må kunne regnes som kulturminner, men som ikke er registrert og derfor ikke omtalt i reguleringsplanen.

Det er kommunen sitt ansvar at kulturminner blir registrert i databasen.

«Skulemeister Klausvegen» starter ovenfor gårds husene til Gnr. 30 Bnr. 2 og følger lien nord-øst til den møter skogsveien som går opp fra Sagholmen.

Denne veien ble bygget omkring hundreårsskifte, ca 1900-1907, av en skolelærer som het Klaus Bersvik fra Bersvik i Masfjorden.

Han murte og hellela veien på sin fritid ved hjelp av spett og trolig stubbebryter, slik at det ble en brukbar støls vei for brukene på Sandnes når de skulle til fjells med buskap.

Veien følger naturlig lien innover, i starten er går veien gjennom en ur der det er stigning, lenger inne flater den ut gjennom bjørk og olderskog. Et sted ligger veien på en flere meter høy gråsteinsmur. Det er et imponerende arbeid som er utført av en mann som hadde gråsteinsmuring som «hobby».

Veien ble i seinere tid brukt som turvei når folk på Sandnes skulle til fjells, til Torsteinshytten, som ble bygget av de fastbuende på Sandnes.

Denne veien gikk gjennom tunet på Bnr 2, og ble brukt fram til skogsveien fra Sagholmen ble anlagt seint på 70 tallet, da ble veien «stengt» av bonden på Bnr. 2, fordi de forståelig nok, ikke ønsket å ha folk gående rett gjennom tunet.

Klausvegen er omtalt i et historisk tidsskrift, «Frå Fjon til Fjell», årgang 1998, som blir utgitt i Masfjorden, her er vegen beskrevet av en «lokalhistoriker», Ragnar Sandnes.

I juli/august 2017 iverksatte Masfjorden kommune arbeid for å få fram en borerigg som skulle prøvebore ifm bruplanene, dette arbeidet har rasert den nordligste delen av Klausvegen. Deler av veien er fjernet med gravemaskin og det er kjørt på store mengder med grusmasser på andre deler av veien for å få fram riggen.

***Ble dette inngrepet behandlet politisk før det ble iverksatt?***

***Ble det foretatt registrering og dokumentasjon av vegen før arbeidet ble iverksatt?***

***Foreligger det plan for å tilbakeføre hele eller deler av «Klausvegen» til slik den var før skadene ble påført?***

Fylkesmannen ved Fylkeskonservator Inger Lena Gåsemyr ble kontaktet om forholdet da det pågikk og hun tok kontakt med Ordføreren, K Totland.

Det andre «kulturminne» som ligger innenfor planområdet og som ikke er registrert, er tuftene etter et note naust. Dette ligger rett nord for fergekaien, i det område der det etter planen skal fylles ut masser i sjøen for plassering av brakkerigg, og som seinere legges ut som «park» og nøstetomter. Notelaget på Sandnes hadde hadde to bygninger, Nothuset på Sandnes og Notnaustet hvor de mindre båtene ble satt opp når de ikke var i bruk ifm brislingfiske. Nothuset på Sandnes er å regne som et «kulturhus» i kommunen, note naustet hører naturlig sammen med dette.

***Kulturminne er eit mangesidig omgrep som omfattar alle spor etter menneskeleg verksemd i det fysiske miljøet. Kulturminna er ei viktige kjelder til vår eiga historie, og kan gje oss unike opplevingar. Regional politikk er at omsynet til kulturminna skal sikrast gjennom all lokal og regional utvikling og arealplanlegging. Fylkeskommunen skal òg vere ein viktig utviklingsaktør innan kulturminnevernet i Hordaland.***

**Krav:**

**De nevnte kulturminner innenfor planområdet må tas inn i planen og de må registreres og det må utredes hva konsekvenser broen får for disse kulturminner. Den delen av kulturminnene som allerede er ødelagt, må tilbakeføres til den stand de var i for prøveboringen startet. Dette gjelder spesielt «Skulemeister Klaus vegen»**

### **6.1.1 Bygninger og anlegg**

I tabellen som er vist i dette avsnittet er det faktafeil.  
Gnr. 30 Bnr. 34 er ført opp som naust, det er feil!  
Dette er en Fritidsbustad, BFF, oppført i 1968-1970.  
Den ble søkt bygget som fritidsbustad og godkjent som fritidsbustad.

**Krav:**

**Reguleringsplanen må rettes opp slik at den stemmer overens med virkeligheten, dette vil ha betydning når en skal taksere eiendommens verdi i forbindelse med erstatningsoppgjøret.**

### **6.1.2 Kombinert formål- naust og park**

Dette er et grunt strandområde som det vil være uheldig å fylle ut, her er det ulike sjøfugler som dykker og beiter, det er også et område som er tilhold for Oter. I de siste 5-10 årene har vi observert oter som jakter på fisk i området og går på land på bergene for å stelle pels. Kan dokumentere ved hjelp av foto.

Det er også område for sjøørret, mindre fisk som står inne på grunnen.

**Krav:**

**Reguleringsplanen må avklare hvilke konsekvenser en slik utfylling i strandsonen vil ha for dyr, fisk, fuglelivet og ellers artsmangfoldet i dette grunne og viktige området, slik som Naturmangfaldsloven krever!**

**Det må ikke tillates at det fylles steinmasser i dette strandområdet , det må ligge urørt!**

### **6.1.3 Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur Køyrevegar, SKV**

Fv 570 som går gjennom Sandnes «sentrum», og som vil være tilførselsvei til broen, er ikke egnet til å håndtere den økte trafikken som det legges opp til i broplanene, selv med de tiltak om innsnevring av kjørebanelen og utviding av fortau.

**Krav:**

**Om det blir vedtatt at broen skal bygges, så må planen utrede en annen tilførselsvei til broen, en vei som går utenom bebyggelsen i Sandnes «sentrum», dette kan løses med en tunnel, da vil en også unngå at huset «Ved Olderen»(huset på fergekaien, nord for kirken) blir revet.**

## **6.6 Bruk og vern av sjø og vassdrag**

Deler av området regulert til naturområde er omfatta av mellombels riggområde, på fylling i strandsonen. Det kan ikke gis tillatelse til utfylling i strandsonen uten at dette er vurdert opp mot de skadene et slikt naturinngrep er.

**Krav:**

## Utarbeide alternativ plassering av riggområde.

### 7.2 Trafikale forhold

I tabellen som viser trafikk tall fra forprosjektet, tar en med «overført» trafikk fra både Leirvåg-Sløvåg og E39, dette er overføring som ikke er ønskelig og heller ikke realistisk på grunn av at FV570 har så lav veistandard.

En forflytting av trafikk, over på FV570, vil ha en stor negativ påvirkning for de som bor langs hele FV570, de vil oppleve dette som reel trafikkøkning.

Dette er en vei som ble bygget for omlag 50 år siden, og den går innom de fleste tun langs veien, det vil medføre økt trafikk og støy gjennom hele døgnet og gi negativ effekt på bomiljøet for befolkningen langs FV570.

Når fergesambandet Leirvåg-Sløvåg blir rustet opp i 2020, med nye miljøvennlige ferger, vil mesteparten av trafikken nord/sør, gå den veien.

Bro over Masfjorden vil da kun være en lokal trafikkløsning.

«I Nordhordalandspakken er det lagt inn 30 mill. Kr til tiltak på denne strekninga»(FV570)

Dette er ikke lenger riktig, midlene til utbedring er falt ut pga overskridelser i prosjekt Nordhordalandspakken!

#### **Krav:**

**Utarbeid en analyse av hva økt frekvens på den eksisterende kabelfergen vil bety økonomisk for næringsliv og for Masfjorden kommune, i forhold til å bygge bro.**

### 7.3 Landskapsbilde

I forbindelse med vei tilkomsten til hengebroen vil det bli en veldig synlig fjellskjering i terrenget som vil være som et stort sår i naturen.

**En tunnel med innslag i nærheten av kommune huset og som kommer ut i samme høyde som påkjørselen til broen, vil gi en bedre løsning.**

### 7.4 Nærmiljø og frilutsliv

Undertegnede vil protestere mot denne reguleringsplanen fordi vår fritidsbolig, Gnr.30 Bnr.34/45, vil måtte rives om planen blir realisert.

I planen står det at ingen viktige turstier vil bli berørt, det er ikke riktig. «Klausvegen» vil i høyeste grad bli berørt i området som har navnet Svaet i den vedlagte kartskissen. Se ellers min kommentar på pkt. 5.7

Hengebroens plassering i landskapsbilde vil helt klart være negativt for de aller fleste.

*Landskapet er samansett av ei rekke fysiske komponentar forma av naturprosessar og av menneskeleg inngrep og aktivitet. Eit område sin landskapsverdi er sett saman av ein eller fleire landskapselement, som til dømes terrengformer, særskilte element i landskapet, landemerke og kulturhistoriske element. Ubrotne drag og liner i landskapet som strandline og horisont er døme på grunnleggande estetiske kvalitetar. Landskapet sin verdi vil i stor grad også vere knytt til opplevinga av det, både som fysisk og kulturelt landskap. Delar av kystlandskapet er visuelt meir*

*sårbart enn andre og bør av den grunn takast særleg omsyn til. I eit ope urørt landskap kan sjølv små tiltak ruva i terrenget og vere med på å redusera området sine estetiske kvalitetar. Rettleiaren "Råd om landskap i kommunal planlegging i Hordaland" inneheld råd om korleis ein i planarbeid kan ta omsyn til landskap og medverke til at nye byggjetiltak og infrastruktur innordnar seg dei fysiske omgjevnadene.*

**Krav:**

**Som eier av Gnr.30 Bnr.34/45, vil vi protestere mot at plan om bro over Masfjorden blir realisert.**

**Broen vil være skjemmende og virke sterkt negativt på fjordlandskapet.**

## **7.5 Naturmiljø**

Min kommentar til dette punktet er at her kan det ikke har vært gjort undersøkelser som er grundig nok.

I området rundt fergekaien hekker det flere sjøfuglarter, flere typer sjøfuglarter, og området nordøst for gamle fergekaien er viktig område der Tjelden leiter mat i strandsonen. Flere typer Laksand/dykkender fanger mat/fisk i det grunne området mellom gamle fergekaien og Håneset(der brotårnet er plassert)

Det må kunne regnes som et viktig habitat/ beiteområde for slike fugler.

Innenfor reguleringsplanens område har oter tilhold, jeg har ıla de siste årene observert oter rundt vår fritidsbolig, Gnr 30 Bnr 34/45, ved flere anledninger. Vi ser den ofte når den går på land på bergene sørvest for hytten vår.

På nordøst siden av Håneset(brotårn), er det en plass som fra gammalt av har vært kalt for «Otreure», jeg er blitt fortalt at der var det et sted hvor oteren hadde tilhold i tidligere tide, og nå er den tilbake i dette området.

**Masfjorden kommune har fått oteren som «ansvarsart», og dermed et spesielt ansvar for å ta vare på den. Oteren ble totalfredet i Norge i 1982.**

**Krav:**

**I denne reguleringsplanen er ikke oter nevnt, det må derfor konsekvensutredes hva denne utbyggingen har å si for oterens levetilstand. Dette må gjøres i henhold til Statlige retningslinjer og føringer, spesielt Naturmangfaldslova, ref paragraf 8 !**

**Etter Naturmangfaldlova er det dei lovfesta prinsippa i §§ 8-12 som skal leggjast til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Naturmangfaldlova tek utgangspunkt i kunnskap, vurdering av konsekvensar og samla belastning, samstundes som føre-var prinsippet står sterkt.**

## **Klimagassutslipp.**

Jeg kan ikke se at det er blitt utarbeidet et regnskap for klimagassutslipp for dette prosjektet, i forbindelse med planarbeidet om bro over Masfjorden. Hvor store mengder av klimagasser vil dette prosjektet vil bidra med?

De to enorme bro tårnene på 110 meters høyde, samt viaduktene på begge sider av fjorden, består av betong som skal produseres og denne produksjonen er enormt energikrevende, og det er uhørt å erstatte en utslipps fri kabelferge med et slikt energikrevende byggeprosjekt! Et slikt klimagassutslipp er ikke iht regjeringens mål om å nå kravene i Paris avtalen!

**Krav:**

Det må legges fram regnskap over klimagassutslipp i forbindelse med broprosjektet, der det blir synliggjort hva dette prosjektet vil bidra med til Hordaland fylkeskommunes og det nasjonale klimagass-regnskapet.

## 7.6 Kulturminne og kulturmiljø

«Klausvegen» vil bli berørt, dette er et kulturminne som ikke er blitt registrert av Masfjorden kommune, muligens på grunn av manglende kjennskap til veggen. Men det forteller meg at en har ikke hatt en grundig nok kartlegging av hva som faktisk er i planområdet. Se min kommentar i pkt. 5.7

*Kulturminne er eit mangesidig omgrep som omfattar alle spor etter menneskeleg verksemd i det fysiske miljøet. Kulturminna er ei viktige kjelder til vår eiga historie, og kan gje oss unike opplevingar. Regional politikk er at omsynet til kulturminna skal sikrast gjennom all lokal og regional utvikling og arealplanlegging. Fylkeskommunen skal òg vere ein viktig utviklingsaktør innan kulturminnevernet i Hordaland.*

**Krav:**

**Det må gjøres en bedre kartlegging/registrering av kulturminner og kulturmiljø i området som omfattes av reguleringsplanen.**

## 7.9 Regionale verknader

Jeg deler ikke de synspunktene som kommer fram i dette avsnittet, en ser for negativt på dagens trafikkløsning og en er alt for optimistisk til hva en bro vil bety for utviklingen av kommunen og næringsvirksomheten i regionen.

Videre vektlegges broens betydning for sterkt, ved midlertidige stengninger av E39, men slik stengning er meget sjeldne og dessuten er det Sløvåg- Leirvåg som er omkjøringsvei.

## 7.10 Støy

Tabellen som viser støysoner på Sandnes og Duesundøy gir et inntrykk av at det kun er noen få hus som bli berørt av trafikken ifm broen, men hva med alle husene som ligger langs FV570?

De vil også bli berørt på samme måte som på Sandnes, det vil bli trafikk gjennom hele døgnet og det er avstanden til veien som avgjør støynivået.

**Krav:**

**Det må utarbeides en oversikt over hvordan den økte støyen vil påvirke bebyggelsen langs FV570, på begge sider av fjorden.**

Hordvik 26 oktober 2017

Kjell Arne Otterstad